

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรม ความรู้ในด้านการป้องกันอาชญากรรม แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรม ความรู้ในด้านการป้องกันอาชญากรรม แตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชน ในจังหวัดปัตตานี

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้นำชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน
2. ผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน
3. ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน
4. ผู้นำชุมชนที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน
5. ผู้นำชุมชนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน
6. ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ของครัวเรือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน

7. ผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรม มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างจากผู้ที่ไม่ประสบประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรม

8. ผู้นำชุมชนที่มีความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม แตกต่างกัน มีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยผู้นำชุมชนฝ่ายปกครองประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผรส. และ ผู้นำส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล จำนวน 5,486 คน เลือกรมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

2.1 แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ชั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของประชากรที่ทำการศึกษา คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว ประสบการณ์ด้านอาชญากรรม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม เป็นคำถามตอบถูก หรือ ผิดจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม มี 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 4 เจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรม โดยมีข้อความในการแสดงความคิดเห็น เป็นแบบอัตราส่วน มาตรฐานค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมประชาชน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดให้อิสระในการตอบต่อผู้นำชุมชน จำนวน 1 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยในครั้งนี้เนื่องจากพื้นที่จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ชายแดน และมีเอกลักษณ์ด้านภาษาประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งผู้นำชุมชนบางส่วนอาจไม่สามารถอ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือไม่ได้ การวิจัยครั้งนี้จึงต้อง

ใช้ผู้ช่วยวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้องและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้ช่วยในการวิจัยต้องสื่อสารภาษามลายูถิ่น และผู้วิจัยร่วมลงพื้นที่เก็บข้อมูลในบางพื้นที่กับผู้ช่วยวิจัย ผู้วิจัยทำการอธิบายเนื้อหาวัตถุประสงค์ในการวิจัย และชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้ช่วยวิจัยในครั้งนี้ โดยทดสอบวิธีการเก็บข้อมูลต่อผู้ช่วยวิจัย เพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามที่ได้มอบให้ไป นำแบบสอบถามแบ่งเป็นแต่ละตำบลใส่ซองส่งให้กับผู้ช่วยวิจัย เมื่อนำส่งคืนให้ผู้ช่วยวิจัยปิดผนึกซองแบบสอบถามดังกล่าวให้เรียบร้อย ระบุชื่อหมู่บ้านจำนวน และผู้เก็บข้อมูลนำส่งผู้วิจัย

3.2 ขอนหนังสือแนะนำตัวให้กับผู้ช่วยวิจัยเพื่อเป็นหลักฐานในการแนะนำตัวในขณะลงพื้นที่เก็บข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เพื่อป้องกันการเข้าใจผิด อีกทั้งเป็นการแสดงเจตจำนงว่าการเก็บข้อมูลในครั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น ไม่ได้หวังผลอย่างอื่นแต่ประการใด

3.3 การตอบแบบสอบถามโดยให้อิสระในการให้ข้อมูลเมื่อเสร็จสิ้นแล้วผู้วิจัยจะนำกลับรวบรวมแบบสอบถามกับคืนจากผู้ช่วยวิจัยในระยะเวลาที่กำหนด และดำเนินการตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

- 1.) หาค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของประชากร และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรม
- 2.) ทดสอบค่าที และ ค่าเอฟ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมและเจตคติของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม
- 3.) ทำการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยนี้ สรุปออกเป็นสามส่วนใหญ่คือ ส่วนแรก เป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่สองคือระดับการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันเหตุอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี และส่วนสุดท้ายคือ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันเหตุอาชญากรรมของกลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทางบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันเหตุอาชญากรรมและประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 373 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.1 และหญิงร้อยละ 27.9 โดยมีช่วงอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปีเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 24.4 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.3 กลุ่มผู้นำชุมชนมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าร้อยละ 28.7 ในขณะที่ระดับรองลงมาจะเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 25.7 และในส่วนของประกอบอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในกลุ่มของเกษตรกรกรรม ทำสวน ทำประมง คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมาคืออาชีพการทำธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 27.3 และกลุ่มอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ซึ่งได้แก่ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รับจ้างหรือพนักงานบริษัท มีอยู่ร้อยละ 19 และร้อยละ 16.4 ตามลำดับ โดยมีช่วงของรายได้ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท เป็นส่วนใหญ่คือร้อยละ 51.2 นอกจากนี้ยังพบว่า มีอยู่ร้อยละ 96.8 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี และร้อยละ 3.2 เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์การประสบเหตุอาชญากรรม พบว่า มีอยู่ร้อยละ 91.7 ไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม ในขณะที่ร้อยละ 8.3 เป็นผู้ที่เคยประสบเหตุอาชญากรรม และนอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 97.9

2. การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี

จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรมและความรู้ในด้านการป้องกันอาชญากรรม

3.1 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามเพศ พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดี และไม่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง

3.2 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอายุ

3.3 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษา

3.4 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอาชีพ

3.5 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามรายได้ พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและมีความแตกต่างกันระหว่างรายได้ที่ได้รับ โดยผู้นำชุมชนที่มีรายได้มากกว่าจะมีระดับการมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ที่มียาได้น้อยกว่าตามลำดับ

3.6 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามภูมิฐานะของผู้นำชุมชน พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างภูมิฐานะที่ต่างกัน

3.7 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมทั้งสามระดับ

3.8 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรม พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่เคยประสบเหตุอาชญากรรมและไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม

4. เจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชน

เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของระดับเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีพบว่าอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.21 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39

5. เปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี

เปรียบเทียบตามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ รายได้ของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการประสบเหตุอาชญากรรมและความรู้ในด้านการป้องกันอาชญากรรม

5.1 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศพบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดี และไม่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง

5.2 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอายุ

5.3 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษา

5.4 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอาชีพ

5.5 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามรายได้ พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและมีความแตกต่างกันระหว่างรายได้ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้มากจะมีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมที่ดีกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยตามลำดับ

5.6 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามภูมิฐานะของผู้นำชุมชน พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างภูมิฐานะที่ต่างกัน

5.7 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและมีความแตกต่างกันระหว่างผู้นำชุมชนที่มีระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมทั้งสองระดับ โดยผู้ที่มีความรู้ดีมีเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมดีกว่าผู้ที่มีความรู้ปานกลาง

5.8 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรม พบว่า มีระดับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับดีและไม่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่เคยประสบเหตุอาชญากรรมและไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม

6. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชน

จากแบบสอบถามผู้นำชุมชนที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยได้เสนอแนะแนวความคิดในการให้ประชาชนชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่รัฐและสร้างเจตคติที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่รับกับผู้นำชุมชน เพื่อให้ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันสามารถแก้ไข

ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการร่วมมือกันในทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง โดยสามารถสรุปข้อเสนอแนะออกเป็น 6 ประเด็นดังนี้

1. เจ้าหน้าที่รัฐควรรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง มีความตั้งใจและเต็มใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
2. เจ้าหน้าที่รัฐควรลงพื้นที่สร้างความสัมพันธ์กับประชาชน และชุมชนให้มากขึ้น ไม่ควรมีอคติกับประชาชนเพียงเพราะเห็นว่าศาสนา และภาษาที่ต่างกัน
3. เจ้าหน้าที่รัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และในบางกรณีไม่ควรให้ประชาชนปฏิบัติหน้าที่เพียงลำพัง รัฐควรเข้าไปมีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
4. เจ้าหน้าที่รัฐควรเข้าไปส่งเสริมการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนเช่นความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดให้โทษ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ความรู้เกี่ยวกับวิธีการการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ และควรลงไปให้ความรู้ดังกล่าวให้บ่อยครั้ง
5. สร้างแนวคิดในการแก้ปัญหาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งประชาชน ตำรวจ ทหาร และหน่วยงานอื่น มีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง
6. ควรให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชนเพราะผู้นำชุมชนจะรู้เรื่องภายในชุมชนดี และเป็นที่น่าเชื่อถือตลอดจนมีความเคารพและเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนในชุมชน หน่วยงานรัฐจึงควรสร้างความร่วมมือจากผู้นำชุมชนให้มากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี พบว่า เมื่อจำแนกตามปัจจัยข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา และประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมนั้น ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในส่วนของการมีส่วนร่วมและเจตคติ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำควรมีความคล้ายคลึงกันในทุกพื้นที่ กล่าวคือ การมีลักษณะของความเป็นผู้นำ การเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องต่างๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่หรือในท้องถิ่นที่รับผิดชอบ ซึ่งอาจจะไม่ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ อาชีพ ภูมิลำเนา และประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตามนอกจากนี้การที่ผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานีมีระดับการมีส่วนร่วมและเจตคติที่ไม่แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ค่านิยม ประเพณีที่เหมือนกันในเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดปัตตานีมีผลทำให้กลุ่มผู้นำชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมที่ไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทางบุคคล มีเพียงรายได้ และระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม ด้านรายได้จากการทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างในการมีส่วนร่วมและระดับเจตคติระหว่างรายได้มีความแตกต่างกัน เป็น

รายคู่พบความแตกต่างซึ่งตรงกับทฤษฎีของมาสโลว์ ที่เสนอไว้ว่าความต้องการของมนุษย์ต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ จึงสามารถทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือส่วนรวม (สนธยา พลศรี. 2533 : 48) ดังนั้นผู้ที่มียาได้น้อยจึงมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่าตามลำดับ

ในส่วนของตัวเองแปรระดับความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม พบว่าผู้นำชุมชนที่มีความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมดี จะมีเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมดีกว่าผู้ที่มีความรู้ปานกลาง ตรงกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ คนสามารถแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเพื่อสร้างสมการเรียนรู้ ค่านิยมต่างๆ ได้จากข้อเท็จจริง เพื่อนำไปประกอบกับการตัดสินใจและส่งผลต่อความรู้สึกที่ดีออกมา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 63) ผู้นำชุมชนที่มีความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมเป็นอย่างดี หรือได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เป็นประจำ ทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการป้องกันอาชญากรรม แม้ว่างานวิจัยอื่นจะพบว่าปัจจัยพื้นฐานของบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเหตุอาชญากรรม เช่น อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในคดีอาชญากรรมทำให้การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนมีความต่างกัน ชูสวัสดิ์ จันทร์โรจนกิจ (2541) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มานพ วงศ์ประเสริฐ (2541) ที่พบว่าเพศ อายุ อาชีพ ทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมนั้นแตกต่างกันในแต่ละบุคคล เช่นเดียวกับพิชัย จันทรรัตน์ (2545) ที่กล่าวไว้ว่าเพศหญิงมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมสูงกว่าเพศชาย และคนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพธุรกิจส่วนตัวประเภทค้าขายจะมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากกว่าอาชีพอื่น ในขณะที่หลายการศึกษาก็พบว่า ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวไม่ได้มีความสัมพันธ์ต่อการเข้ามีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันเหตุอาชญากรรม ดังการศึกษาของ สารีโรจน์ กล่อมจิต (2547) ซึ่งพบว่าเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านอาชญากรรม และความรู้ในเรื่องของการป้องกันเหตุอาชญากรรมที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมไม่แตกต่างกันระหว่างบุคคล เช่นเดียวกับการศึกษาของประเสริฐ สุนทร (2543) ก็พบว่าปัจจัยทางด้านอายุ ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมด้วยเช่นกัน

นอกจากปัจจัยทางด้านบุคคลแล้ว ยังมีการศึกษาที่ได้กล่าวถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมด้วย ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของมานิตย์ จำลองรักษ์ (2540) ซึ่งพบว่า ปัจจัยการเป็นผู้นำ และประสบการณ์ในการติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมากหรือน้อย เช่นเดียวกับ ชัย พรหมศรี (2533) ที่กล่าวไว้ว่า การสนับสนุนจากผู้นำ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่า หากเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันเหตุอาชญากรรมของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีปัจจัยพื้นฐานของบุคคลเป็นสิ่งจำแนกความแตกต่าง จะพบว่าอาจจะมีความแตกต่างกันบ้างระหว่างบุคคลที่มีเพศ อายุ หรือ

ระดับการศึกษาที่ต่างกัน เพราะสิ่งเหล่านี้ อาจจะส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านี้ มีความแตกต่างกันในเรื่องของกำลังความรู้ หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจจะจำเป็นต้องมีเมื่อต้องเข้าร่วมกิจกรรม คนที่มีความรู้ น้อยอาจจะรู้ไม่เท่าทันเหตุการณ์ หรือมีรายได้น้อย อาจจะทำให้การได้รับรู้ข่าวสารต่างๆ เป็นไปได้ น้อย เนื่องจากต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพ เหล่านี้ อาจจะเป็ผลให้ปัจจัยพื้นฐานของบุคคลมีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น แต่หากพิจารณาเพียงเฉพาะกลุ่มของผู้นำด้วยกันแล้ว ไม่ว่าจะพื้นฐานทางด้านบุคคลจะมีความต่างกันหรือเหมือนกัน แต่พื้นฐานทางด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็ พื้นฐานทางด้าน การตัดสินใจทางด้าน การวางแผน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่น ย่อมต้องมีเหมือนกันในทุกผู้นำ เพราะถ้าหากขาดคุณสมบัติต่างๆ เหล่านี้ ประชาชนคงไม่ยอมรับให้เป็นผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับผลของการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่า ปัจจัยพื้นฐานของบุคคลในกลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันเหตุอาชญากรรมมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนในจังหวัดปัตตานี โดยแยกออกตามปัจจัยพื้นฐานทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา และ ประสบการณ์ด้านการป้องกันอาชญากรรม ไม่ได้เป็นปัจจัยหลักในการทำให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและเจตคติในการป้องกันอาชญากรรม นอกจากรายได้ของครัวเรือน เมื่อเปรียบเทียบกับ การมีส่วนร่วมและเจตคติในการป้องกันอาชญากรรม และความรู้ในการป้องกันอาชญากรรม เมื่อเปรียบเทียบกับเจตคติในการป้องกันอาชญากรรม ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจควรแสวงหาความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่มีรายได้น้อย เพราะอาจไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอันเนื่องมาจากต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว นอกเหนือจากนั้นความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นอยู่ในระดับดี และมีเจตคติที่ดีในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม เท่ากับว่าผู้นำชุมชนมีความพร้อมที่จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจควรจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน และควรลงพื้นที่เข้าไปสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการดึงมวลชนให้เข้า

มามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และเข้าไปให้ความรู้ในการป้องกันอาชญากรรมกับผู้นำชุมชน โดยเพิ่มความถี่ในการให้ความรู้และเสริมประสบการณ์โดยการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความเคยชินและจะให้เกิดเจตคติในการป้องกันอาชญากรรมที่ดีขึ้น

1.2 ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงควรวางนโยบายในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเน้นการทำงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปใกล้ชิดกับประชาชน โดยเริ่มจากผู้นำชุมชนในพื้นที่ ทั้งผู้นำทางการเมืองและผู้นำทางความคิด และเน้นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.3 จัดตั้งสายตรวจชุมชน สถานียุทธศาสตร์ ในพื้นที่ชุมชนที่มีเหตุการณ์การก่อความไม่สงบเกิดขึ้น เพื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถที่จะเข้าไประงับเหตุหรือผู้ร้ายจะเกิดความเกรงกลัว เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปอยู่ในพื้นที่และไม่กล้าสร้างสถานการณ์ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ลงไปปฏิบัติงานดังกล่าวควรดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ในพื้นที่ล่อแหลมที่คาดว่าผู้ไม่หวังดีจะสร้างสถานการณ์ หรือส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่จัดหน้าที่เวรยามรักษาความปลอดภัยของชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนเป็นแกนนำในการจัดตั้ง และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นให้ความรู้และยุทธวิธีในการปฏิบัติงานดังกล่าว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเรื่องการมีส่วนร่วมและเจตคติของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมของจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นกลุ่มผู้นำชุมชนฝ่ายปกครองประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผรส. และ ผู้นำส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล ผลของการมีส่วนร่วมและเจตคติจึงออกมาในระดับดี เนื่องมาจากกลุ่มผู้นำดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ และเป็นผู้ที่รับนโยบายจากราชการไปปฏิบัติในพื้นที่ ผลจึงออกมาในระดับดี การศึกษาครั้งต่อไปจึงเห็นควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยอาจทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ เพราะอาจนำองค์ความรู้ที่ได้มาประกอบการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสร้างความร่วมมือจากประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมต่อไป